

W tym numerze:

- ⇒ **ROLA WPR W STRATEGII 2020 „MOGLĄBY STANOWIĆ OCHRONĘ DLA BUDŻETU”**
- ⇒ **ZWIĄZKI ROLNICZE OSTRZEGAJĄ PRZED PROEKOLOGICZNYMI PLANAMI KOMISJI WOBEC WPR**

ROLA WPR W STRATEGII 2020 „MOGLĄBY STANOWIĆ OCHRONĘ DLA BUDŻETU”

Unijna strategia UE 2020 mogłaby mieć zasadnicze znaczenie dla zagwarantowania powiększenia budżetu na WPR lub przynajmniej utrzymania go na bieżącym poziomie – ogólnie uzgodnił 13 stycznia w Brukseli specjalny komitet skupiający europosłów.

Członkowie Komitetu ds. Politycznych Wyzwań (SURE), zebrani na pierwszej tegorocznej sesji w Parlamencie Europejskim, opowiadali się za utrzymaniem w przyszłości znacznego poziomu środków przeznaczanych na unijne rolnictwo.

SURE założono w lecie zeszłego roku, aby przygotować opinię Parlamentu na temat unijnych długoterminowych ram budżetowych – począwszy od 2013 roku.

Obecny podczas debaty unijny komisarz ds. rolnictwa Dacian Ciolos powtórzył znaną już linię postępowania, iż budżet na WPR musi być adekwatny do przyszłych ambicji politycznych.

„Przewidzieliśmy dla przyszłej WPR bardzo ambitne propozycje. Budżet powinien zatem być na tym samym poziomie, odpowiadającym tym ambicjom”, powiedział komisarz, dodając, że redukcja kwot przeznaczanych na WPR doprowadziłaby zapewne do zwiększenia narodowych wydatków na rolnictwo, a tym samym nie przyczyniłaby się w sumie do jakichkolwiek oszczędności państw członkowskich.

„Jeśli Komisja obniżyłaby budżet na WPR, cała presja skupiłaby się na państwach członkowskich”, argumentował Ciolos dodając, że w razie zmniejszenia budżetu Komisja musiałaby „odpowiednio ograniczyć swe ambicje” - co władze UE wydają się obecnie czynić bardzo niechętnie.

„Kiedy przychodzi do finansowania dóbr publicznych, takich jak bezpieczeństwo żywnościowe, łagodzenie niekorzystnych zmian klimatycznych itp., staje się to powinnością rolników. Nie zamierzamy realizować tego wszystkiego przy pomocy mniejszych środków niż mieliśmy w latach poprzednich”, dodała przewodnicząca SURE, niemiecka socjalistyczna eurodeputowana Jutta Haug.

Fiński liberalny europoseł Carl Haglund wskazywał na trudną sytuację gospodarczą w państwach członkowskich i argumentował, że konkurowanie z innymi dziedzinami budżetu, takimi jak badania i rozwój, bardzo utrudni podwyższenie budżetu na rolnictwo w następnym okresie finansowym.

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie do artykułów,
publikowanych w niniejszym
wydaniu przez Fundację
Programów Pomocy dla
Rolnictwa, przysługują
Wydawnictwu Agra
Informa Ltd. Naruszenie
w jakikolwiek sposób
praw autorskich Wydawnictwa
Agra Informa Ltd
jest zabronione

Mając to na względzie, poprosił on Ciolosa o wytyczenie powiązania między polityką rolną a strategią UE 2020, aby uczynić gospodarkę unijną do 2020 roku „inteligentną, zrównoważoną i sprzyjającą integracji/przeciwdziałającą marginalizacji społecznej”.

„WPR zapewnia zrównoważony wzrost na obszarach wiejskich. Wzrost proekologiczny to coś, czego nie zdołalibyśmy osiągnąć bez rolnictwa”, odpowiedział Ciolos.

Francuski socjalistyczny europoseł Stephane Le Foll przypomniał Komitetowi, że sektor rolny i rolno-spożywczy był pracodawcą numer jeden w Europie – czynnik, którego, jak utrzymywał, „nie można pominąć”. Uwzględniając to, naciskał: „Nie możemy dopuścić do drastycznych cięć budżetowych.”

Brytyjski centroprawicowy eurodeputowany Richard Ashworth stwierdził, że Strategia UE 2020 może być istotnym środkiem pokazania społeczeństwu, że WPR dostarcza "odpowiednią wartość za pieniądze".

Komitet był podzielony co do sposobu dystrybucji środków pomiędzy państwa członkowskie. O ile Ciolos nalegał, aby przyszła WPR zagwarantowała bardziej sprawiedliwe rozdzielanie płatności bezpośrednich, o tyle niektórzy członkowie komitetu twierdzili, że w pierwszej kolejności należy zająć się różnicami, które istnieją w obrębie samych państw członkowskich. Mówili oni, że państwa członkowskie mają różne potrzeby i z tego względu potrzebują różnego finansowania. Jedno państwo członkowskie może np. zainwestować 90% swych środków w instrumenty z I Filaru, inne natomiast mogą się zdecydować na przekazanie na te cele jedynie 40% - twierdził włoski centroprawicowy europoseł Herbert Dorfmann.

Większość zgodziła się ponadto z planami Komisji dotyczącymi reorganizacji budżetu, które propagują koncepcję okresu budżetowego „pięć plus pięć”, pociągającą za sobą bardzo istotny średnioterminowy przegląd funkcjonowania w latach 2017-18.

„Sztywność budżetu wyraźnie szkodzi jakości wydatków”, napisała Komisja w swym październikowym dokumencie, dodając, że „ograniczona elastyczność w przeszłości uniemożliwiała unijnemu budżetowi szybką reakcję na konieczności polityczne i zmieniające się okoliczności zewnętrzne”.

Model siedmioletni

Europosłowie z Komitetu SURE utrzymywali, że jeśli chodzi o budżet WPR, najbardziej odpowiedni będzie model siedmioletni lub model 5+5.

Pięcioletnia struktura planowania budżetowego, wspierana poprzednio przez szereg eurodeputowanych z innych komitetów, została skrytykowana przez większość członków komitetu SURE, utrzymujących, że te ramy czasowe nie zapewnią elastyczności.

Już dla samych programów Rozwoju Obszarów Wiejskich okres pięcioletni będzie zbyt krótki, „ze szkodą dla skutecznego stosowania”, powiedział Ciolos. Transza Rozwoju Obszarów Wiejskich "musi być zachowana", dodał komisarz.

Sprawozdawca SURE ds. Rolnictwa dla Wieloletniej Perspektywy Finansowej w okresie po 2013 r., hiszpański centroprawicowy europoseł Salvador Garriga Polledo, argumentował, że "wyznaczanie długich perspektyw finansowych z mniejszym budżetem jest samobójcze".

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie do artykułów,
publikowanych w niniejszym
wydaniu przez Fundację
Programów Pomocy dla
Rolnictwa, przysługują
Wydawnictwu Agra
Informa Ltd. Naruszenie
w jakikolwiek sposób
praw autorskich Wydawnictwa
Agra Informa Ltd
jest zabronione

Szwedzka liberalna europosłanka Marit Paulsen podchwyciła pomysł włączenia systemu pożyczek, które pozwolą na dokonywanie inwestycji poza ramami budżetowymi. Umożliwienie rolnikom pożyczania pieniędzy „pozwoli nam na uzyskanie w większym stopniu indywidualnej odpowiedzialności i osiągnięcie celów w lepszy sposób”, dodała.

Podnoszono również możliwość przenoszenia zasobów z lat poprzednich – koncepcja ta była już rozważana przez unijnego komisarza ds. budżetu Janusza Lewandowskiego.

Ciolas potwierdził także, że w roku 2010 UE „wykorzystała mniej niż 1% środków WPR do refundowania eksportu”. „Dziesięć czy 15 lat temu odsetek ten przekraczał znacznie 10%”, powiedział komisarz, dodając, że UE sprowadza więcej żywności z krajów rozwijających się niż inne porównywalne obszary gospodarcze.

Głosowanie nad ostatecznym raportem odbędzie się na sesji plenarnej w czerwcu br., tuż przed prezentacją nowych ram budżetowych przez Komisję.

Źródło: *Agra Europe z dnia 21 stycznia 2011 r.: „CAP's role in 2020 strategy 'could shield budget'”*

ZWIĄZKI ROLNICZE OSTRZEGAJĄ PRZED PROEKOLOGICZNYMI PLANAMI KOMISJI WOBEC WPR

Komisja Europejska musi przeciwstawić się wprowadzaniu coraz większej liczby instrumentów mających uczynić WPR bardziej proekologiczną – w ramach bieżących reform - ponieważ według europejskiej konfederacji rolniczej Copa-Cogeca, istniejące polityki proekologiczne wywarły już swój szkodliwy wpływ na konkurencyjność unijnego sektora rolnego.

Na spotkaniu wysokiego szczebla w sprawie przyszłości WPR w dniu 12 stycznia br. przedstawiciele organizacji ubolewali nad faktem, że rolnicy są już skonfrontowani z dużą liczbą „kosztownych mechanizmów” celem zagwarantowania ochrony dla środowiska.

Nowe instrumenty wprowadzone jako część reformy WPR – których nie muszą realizować kraje spoza Wspólnoty – będą mogły podwyższyć koszty i jeszcze bardziej narazić na szwank konkurencyjność unijnych rolników, ostrzegła Copa.

Listopadowy komunikat Komisji Europejskiej w sprawie reformy WPR stwierdzał wyraźnie, że premie proekologiczne będą mogły stanowić osobny, ale „obowiązkowy” komponent płatności bezpośrednich, przy czym od rolników oczekuje się podejmowania praktyk przyjaznych dla środowiska, takich jak wyodrębnianie trwałych użytków zielonych, gruntów odłogowanych z zieloną pokrywą, płodozmianu i corocznego odłogowania ze względów ekologicznych.

Przemawiając przed powiększoną grupą doradców Komisji w sprawie przyszłości WPR, prezydent Copa Padraig Walshe podkreślał: „Od początku lat 90. ubiegłego wieku rolników stawia się wobec całego szeregu nowych regulacji, aby zapewnić środowisku ochronę, włączając w to kontrolę stosowania azotanów, dyrektywy w sprawie ochrony gleby oraz przepisy dotyczące dobrostanu zwierząt”. „W ogromnym stopniu podniosło to koszty farmerów, a przy tym nie mogą oni ich sobie powetować na rynku, znajdując się na pozycji niekonkurencyjnej wobec importu, który nie musi spełniać tych kosztownych wymogów i zalewa Unię Europejską”, dodał prezydent.

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie do artykułów,
publikowanych w niniejszym
wydaniu przez Fundację
Programów Pomocy dla
Rolnictwa, przysługują
Wydawnictwu Agra
Informa Ltd. Naruszenie
w jakikolwiek sposób
praw autorskich Wydawnictwa
Agra Informa Ltd
jest zabronione

Copa uważa, że dalsze posunięcia w kierunku uczynienia WPR jeszcze bardziej ekologiczną mogą przesunąć produkcję rolną w inne części świata, doprowadzając do deforestacji i innych form dewastacji środowiska – czyli zjawiska znanego jako „ucieczka emisji gazów cieplarnianych”.

Utrzymać produkcję

Jednak przy poprawnych reformach WPR unijnym farmerom można by zezwolić na utrzymanie ich poziomów produkcji – a takie postępowanie, jak sugeruje organizacja, wywarłoby pozytywny wpływ na środowisko i zmiany klimatyczne. Płatności z tytułu trwałych użytków zielonych mogłyby na przykład pomóc rolnikom pozostać w sektorze rolnym i zmniejszyć emisję gazów cieplarnianych, podkreśla Copa.

Parlament Europejski jest rozdarty w sprawie zakresu, w jakim należałoby zwiększyć proekologiczność WPR. Niektórzy konserwatywni europosłowie utrzymują, że przy nieuniknionym mniejszym budżecie WPR i zrównaniu płatności między Wschodem a Zachodem, na instrumenty proekologiczne pozostanie już niewiele miejsca.

Niemiecki centroprawicowy europarlamentarzysta Albert Dess ostrzegł pod koniec zeszłego roku, że kładąc taki nacisk na uczynienie WPR bardziej przyjazną dla środowiska, Komisja ryzykuje pominięciem potrzeb wspólnoty rolniczej UE. „Musimy (...) upewnić się, że pieniądze idą na inwestycje, a nie na biurokrację”, stwierdził europoseł.

Kilku socjalistycznych eurodeputowanych skrytykowało dla odmiany unijnego komisarza ds. rolnictwa Daciana Ciolosa za to, że jego plany zwiększenia proekologiczności nie są dostatecznie ambitne, wzywając do „całościowego przedefiniowania” WPR w oparciu o różnorodność biologiczną i zagrożenia związane ze zmianami klimatycznymi.

Również państwa członkowskie są podzielone w tej kwestii. Najsilniejsze reakcje pochodzą z grona krajów będących tradycyjnymi zwolennikami silnej WPR, takich jak Francja, Belgia, Portugalia i Finlandia. Uważają one, że zajęcie się problemami środowiskowymi może być kluczowym sposobem na ponowną legitymizację WPR jako polityki służącej celom publicznym.

Inne państwa członkowskie, wśród których jak echo odbijają się obawy Copa-Cogeca, są zaniepokojone możliwą biurokracją, która powstanie wskutek nowych wymogów. Niemcy i Austria ostrzegły przed utratą wyraźnego rozróżnienia między I a II Filarem, a ponadto przesunięcie odpowiedzialności w zakresie środowiska do I Filaru koliduje z brytyjskim celem zmniejszania znaczenia płatności bezpośrednich.

Źródło: *Agra Europe Weekly z 21 stycznia 2011 r.: “Farm unions warn against Commission's CAP greening plans”*

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie do artykułów,
publikowanych w niniejszym
wydaniu przez Fundację
Programów Pomocy dla
Rolnictwa, przysługują
Wydawnictwu Agra
Informa Ltd. Naruszenie
w jakikolwiek sposób
praw autorskich Wydawnictwa
Agra Informa Ltd
jest zabronione